

Phẫu thuật cắt xương quanh ổ cối

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Lý do phẫu thuật này được đề xuất

Phẫu thuật cắt xương quanh ổ khớp háng là kỹ thuật cắt bỏ phần xương xung quanh ổ khớp háng rồi xoay nó sao cho ổ khớp che phủ tốt hơn phần đầu xương đùi. Thủ thuật này thường được chỉ định cho những người trẻ tuổi bị dị dạng ổ khớp háng, hay còn gọi là chứng loạn sản khớp háng. Tình trạng này có thể gây đau vùng háng, đau ở bên hông, đi lại khập khiễng và cảm giác đau dai dẳng mỗi ngày, dù nghỉ ngơi cũng không hết. Nếu không được điều trị, nó có thể dẫn đến viêm khớp do mòn sớm.

Đối với các vấn đề kéo dài lâu ngày, chúng tôi thường thử các biện pháp điều trị không phẫu thuật trước, chẳng hạn như thay đổi thói quen vận động hoặc tập vật lý trị liệu. Chúng tôi mới cân nhắc thực hiện ca phẫu thuật này khi các biện pháp đó chưa mang lại hiệu quả đáng kể. Mục tiêu của ca phẫu thuật là giảm đau, cải thiện chức năng khớp háng và giúp khớp háng ổn định hơn.

Trước khi phẫu thuật

Bác sĩ phẫu thuật sẽ lên kế hoạch phẫu thuật dựa trên các phim X-quang và hình ảnh chụp như MRI hoặc siêu âm. Những hình ảnh này cho thấy hình dạng của ổ khớp hông và tình trạng bề mặt khớp; vì vậy chúng thường được thực hiện trước khi lên lịch phẫu thuật.

Trong những tuần trước khi phẫu thuật, bạn sẽ nhận được những hướng dẫn cụ thể. Bạn cần ngừng ăn uống 7 giờ trước khi phẫu thuật. Khoảng thời gian dài này giúp việc phẫu thuật có thể được sắp xếp sớm hơn nếu danh sách các ca mổ được hoàn thành sớm. Một số loại thuốc có thể cần phải ngừng sử dụng; vì vậy hãy mang theo danh sách tất cả các loại thuốc bạn đang dùng để bác sĩ tư vấn xem nên ngừng loại nào. Hãy sắp xếp người đưa đón về nhà sau phẫu thuật, và mặc quần áo rộng rãi, thoải mái vào ngày phẫu thuật. Nếu bạn mắc các bệnh lý khác, có thể bạn sẽ cần làm xét nghiệm máu hoặc được bác sĩ gây mê thăm khám lại.

Vào ngày phẫu thuật

Bạn sẽ đến khoa tiếp nhận bệnh nhân phẫu thuật của bệnh viện, nơi bạn được làm thủ tục nhập viện và chuẩn bị cho ca mổ. Bạn sẽ gặp bác sĩ gây mê – người chịu trách nhiệm về việc gây mê và giảm đau cho bạn trong và sau khi phẫu thuật. Ca phẫu thuật này được thực hiện dưới gây mê toàn thân. Đôi khi người ta còn áp dụng phương pháp chặn dây thần kinh vùng để giảm đau sau phẫu thuật; bác sĩ gây mê sẽ trao đổi với bạn về điều này vào ngày hôm đó.

Sau đó, bạn được đưa vào phòng mổ để thực hiện ca phẫu thuật. Khi ca mổ kết thúc, bạn tỉnh dậy tại khu hồi sức. Các điều dưỡng ở đó sẽ theo dõi tình trạng của bạn cho đến khi tác dụng của thuốc mê hết. Khi sức khỏe ổn định, tùy thuộc vào loại phẫu thuật và diễn biến hồi phục của bạn, bạn sẽ được chuyển sang phòng bệnh hoặc xuất viện về nhà.

Quy trình phẫu thuật

Phẫu thuật cắt xương quanh ổ cối là một ca phẫu thuật liên quan đến vùng khung chậu. Bác sĩ phẫu thuật sẽ rạch một đường ở phía trước hông, dọc theo đường gấp tự nhiên của da. Qua đường rạch này, bác sĩ tiếp cận được các xương xung quanh ổ cối.

Sau đó, bác sĩ cắt xương quanh ổ cối tại nhiều chỗ, nhưng vẫn giữ lại một cột xương vững chắc. Điều này giúp toàn bộ ổ cối có thể di chuyển thành một khối thống nhất. Bác sĩ sẽ xoay ổ cối sao cho nó bao phủ được nhiều phần hơn của đầu xương đùi, từ đó tăng độ ổn định cho khớp hông. Khi ổ cối đã ở vị trí mới, bác sĩ cố định nó bằng các ốc vít cho đến khi xương lành lại.

Nếu bạn có tổn thương bên trong khớp hông, chẳng hạn như viên sụn bị rách hoặc có mảnh xương thừa ở đầu xương đùi, bác sĩ có thể xử lý những vấn đề này cùng lúc. Bác sĩ có thể dùng camera để quan sát khớp hông qua một đường rạch nhỏ; những vùng xương thô ráp ở đầu xương đùi cũng sẽ được mài nhẵn. Việc thực hiện tất cả các bước này trong cùng một ca phẫu thuật giúp bệnh nhân chỉ cần gây mê một lần và hồi phục trong một lần duy nhất.

Sau phẫu thuật, vết rạch được khâu lại và băng lại bằng gạc. Toàn bộ ca phẫu thuật thường kéo dài vài giờ.

Một số bệnh nhân cần thực hiện nhiều ca phẫu thuật hông theo thời gian. Nếu bạn đã từng phẫu thuật hông trước đó, việc xoay ổ cối có thể bị hạn chế và nguy cơ gặp biến chứng cũng cao hơn. Bác sĩ phẫu thuật sẽ trao đổi kỹ với bạn về vấn đề này trước khi bạn đưa ra quyết định.

Sau khi phẫu thuật

Bạn sẽ tỉnh dậy tại khu vực hồi sức, sau đó sẽ được chuyển sang phòng bệnh hoặc về nhà khi tình trạng ổn định. Đội ngũ y tế sẽ thông báo cho bạn biết là bạn có thể về nhà ngay trong ngày hay phải ở lại bệnh viện qua

đêm. Các điều dưỡng sẽ theo dõi sát sao tình trạng của bạn và cho dùng thuốc giảm đau khi cần thiết. Trong 24 giờ đầu sau khi về nhà, cần có người ở bên cạnh bạn. Vùng hông của bạn sẽ được băng bó lại sau khi khâu vết mổ. Chúng tôi giữ miếng băng này khoảng 10 ngày; vui lòng đừng tháo ra trước thời hạn đó trừ khi có chỉ định khác từ chúng tôi. Chúng tôi sẽ thay hoặc gỡ băng khi khám lại cho bạn. Một chuyên viên vật lý trị liệu có thể hỗ trợ bạn đứng dậy và đi vài bước, đôi khi cần dùng dụng cụ hỗ trợ di chuyển. Sau ca phẫu thuật này, bạn sẽ không cần đeo nẹp nữa.

Quá trình hồi phục

Những ngày đầu là giai đoạn khó khăn nhất. Hông của bạn sẽ cảm thấy đau; vùng xung quanh vết mổ sẽ sưng và bầm tím. Việc dùng thuốc giảm đau sẽ giúp bạn cảm thấy dễ chịu hơn; cảm giác khó chịu cũng dần giảm đi mỗi ngày khi tình trạng sưng giảm bớt. Nghỉ ngơi, chườm đá và giữ chân ở tư thế thoải mái đều có ích.

Bạn sẽ bắt đầu vận động ngay từ sớm. Chuyên viên vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn bạn thực hiện các bài tập đơn giản nhằm tránh tình trạng hông bị cứng khớp; lúc đầu bạn sẽ phải đi lại bằng dụng cụ hỗ trợ. Bạn không cần đeo nẹp hông. Bạn có thể di chuyển quanh nhà và làm những công việc nhẹ, nhưng tuyệt đối không được xoay người, cúi người sâu hoặc chịu toàn bộ trọng lượng cơ thể lên hông cho đến khi đội ngũ y tế cho phép. Khi vết mổ đang lành, nằm ngửa có lẽ là tư thế dễ chịu nhất.

Theo thời gian, tình trạng sưng sẽ giảm dần và việc đi lại cũng trở nên dễ dàng hơn. Khi bác sĩ phẫu thuật xác nhận xương đã lành, bạn sẽ chuyển từ việc dùng dụng cụ hỗ trợ sang đi bộ tự nhiên, sau đó dần tăng khoảng cách đi lại. Khi được bác sĩ cho phép, bạn có thể lái xe trở lại. Việc tham gia các môn thể thao cũng diễn ra từng bước: trước hết là các hoạt động ít gây áp lực lên khớp, sau đó mới là các môn thể thao có cường độ cao khi sức mạnh và khả năng vận động của bạn đã phục hồi. Hầu hết những người vốn năng động trước khi phẫu thuật đều có thể trở lại mức độ hoạt động như trước hoặc thậm chí cao hơn.

Quá trình hồi phục phụ thuộc vào từng cá nhân. Thời gian hồi phục của bạn có thể khác đi; bác sĩ phẫu thuật và chuyên viên vật lý trị liệu sẽ hướng dẫn bạn từng bước trong quá trình này.

Những biến chứng có thể xảy ra

Hầu hết bệnh nhân đều hồi phục tốt, nhưng đôi khi vẫn có thể gặp phải các vấn đề. Bác sĩ phẫu thuật và đội ngũ y tế sẽ theo dõi sát sao để phát hiện sớm bất kỳ vấn đề nào.

Xương vừa được cắt cần thời gian để liền lại. Nếu vùng cắt liền chậm hoặc không liền, bạn có thể cảm thấy đau âm ỉ hoặc đau dữ dội ở vùng háng hoặc mông mà không thuyên giảm. Đôi khi, do áp lực quá mức lên vùng xương đang hồi phục, một vết nứt nhỏ có thể xuất hiện trên xương chậu. Hãy thông báo cho bác sĩ nếu cơn đau kéo dài hoặc ngày càng tệ hơn; bạn có thể cần chụp thêm hình ảnh, và một số ít trường hợp cần phẫu thuật lại để hỗ trợ quá trình liền xương.

Các dây thần kinh gần khớp háng có thể bị kích thích trong quá trình phẫu thuật. Bạn có thể cảm thấy tê hoặc có cảm giác kiến bò dọc theo mặt ngoài đùi, hoặc yếu cơ khi nhấc chân lên. Những triệu chứng này thường chỉ tạm thời và sẽ tự khỏi. Hãy nói với bác sĩ nếu xuất hiện tình trạng tê mới, cảm giác kiến bò hoặc yếu cơ trong lần tái khám tới; nếu triệu chứng nghiêm trọng thì hãy báo ngay lập tức.

Vết mổ có thể bị nhiễm trùng. Hãy chú ý nếu thấy vùng da quanh vết thương đỏ lên, nóng hơn, đau tăng dần, chảy dịch hoặc sốt. Hầu hết các nhiễm trùng vết mổ đều khỏi nhờ dùng kháng sinh. Nếu vết thương có dấu hiệu tệ hơn hoặc bạn cảm thấy mệt mỏi, hãy gọi ngay cho phòng khám; một số trường hợp nhiễm trùng cần phải phẫu thuật lại để rửa sạch vết thương.

Việc ngã trong vài tuần đầu sau mổ có thể làm xô dịch vị trí xương trước khi nó liền lại. Nếu bạn ngã và cảm giác đau thay đổi đột ngột, hãy liên hệ ngay với phòng khám.

Các ốc vít dùng để cố định khớp háng đôi khi gây kích ứng mô xung quanh. Nếu có cảm giác đau âm ỉ hoặc đau nhói ở vùng trước hông do ốc vít, hãy nói với bác sĩ trong lần tái khám; đôi khi cần phải gỡ bỏ ốc vít sau này.

Rất hiếm khi, vùng thành bụng gần vết mổ có thể bị yếu đi, dẫn đến xuất hiện khối phồng, đặc biệt khi ho hoặc gắng sức. Nếu thấy có khối phồng mới, hãy đến gặp bác sĩ đa khoa.

Nếu sau này bạn mang thai, nguy cơ phải sinh mổ sẽ cao hơn. Hãy trao đổi với bác sĩ sản khoa khi đến thời điểm đó.

Bảng liệt kê các biến chứng dưới đây nêu rõ tỷ lệ xảy ra các biến chứng này nếu bạn muốn biết thông tin cụ thể.

Khi nào nên gọi cho chúng tôi

Hầu hết các vấn đề đều xuất hiện sớm; chúng tôi muốn được biết về chúng càng sớm càng tốt. Hãy gọi cho chúng tôi nếu bạn bị sốt, nếu vùng da đỏ quanh vết thương lan rộng ra, hoặc nếu vết thương bắt đầu tiết dịch. Hãy gọi cho chúng tôi nếu cơn đau đột nhiên trở nên dữ dội hơn hoặc không thuyên giảm dù đã dùng thuốc giảm đau. Hãy đến phòng cấp cứu nếu bạn bị sưng hoặc đau ở vùng bắp chân, hoặc khó thở; những triệu chứng này có thể là dấu hiệu của huyết khối. Hãy đến phòng cấp cứu nếu bạn mất cảm giác ở chân hoặc không thể cử động chân. Nếu bạn bị ngã và cơn đau thay đổi, hãy gọi cho chúng tôi ngay lập tức.